

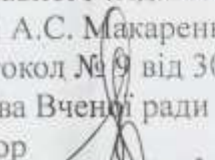
61

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Географія
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

Затверджено Вченою радою Сумського
державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
Протокол № 9 від 30 січня 2017 року
Голова Вченої ради
Ректор Ю.О. Лянной

м. Суми
2017 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми Географія
підготовки магістра
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № 5 від 23 листопада 2016 р.

Завідувач кафедри (Корнус О.Г.)

« 23 » листопада 2016 р.

Ухвалено вченою радою природничо-географічного факультету

Протокол № 4 від 24 листопада 2016 р.

Голова Вченої ради
природничо-географічного факультету (Касьяненко Г.Я.)

Перший проректор (Пшенична Л.В.)

Начальник навчального відділу (Петренко Л.В.)

ПЕРЕДМОВА

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка розробляє освітньо-професійну програму Географія для підготовки магістра географії до виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма «Географія» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів. Освітньо-професійна програма заснована на компетентністному підході підготовки магістра у галузі 10 Природничі науки спеціальності 106 Географія.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

1. РОЗРОБЛЕНО

кафедрою загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

рішенням Вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка від 30 січня 2017 року, протокол № 9.

3. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. Розробники програми:

Нешатаєв Борис Миколайович – професор кафедри загальної та регіональної географії, доктор географічних наук, професор;

Корнус Анатолій Олександрович – доцент кафедри загальної та регіональної географії, кандидат географічних наук, доцент;

Сюткін Сергій Іванович – доцент кафедри загальної та регіональної географії, кандидат географічних наук, доцент.

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 106 Географія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти. Магістр географії. Географі. Викладач географії.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма Географія Другого рівня вищої освіти галузі знань 10 Природничі науки 106 Географія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитується вперше
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка затвердженими Вченою радою університету.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	Програма впроваджена у 2017 році, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти спеціальності 106 Географія
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.sspu.sumy.ua
2 – Мета освітньо-професійної програми	
забезпечити підготовку науково-педагогічних фахівців (7 рівня НРК) за спеціальністю 106 Географія та формування загальних і професійних компетентностей, необхідних для розв'язування складних спеціалізованих задач з географії та вироблення вмінь вирішувати практичні проблеми за професійною діяльністю або навчанням, що передбачає застосування сучасних географічних теорій і методів. Навчання за програмою передбачає підготовку фахівців в галузі географії із широким доступом до працевлаштування.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	10 Природничі науки 106 Географія Об'єкт(и) вивчення та (або) діяльності: основні геосфери Землі – педосфера, літосфера, гідросфера, атмосфера; рельєф, сучасні рельєфотвірні процеси, палеогеографічні реконструкції економіко-соціальні системи; природокористування; природоохоронні території; природні та антропогенно-змінені ґрунти; науково-дослідницька діяльність в області геофізичних, геоморфологічних, економіко-географічних, ґрунтово-екологічних досліджень; геоінформаційного аналізу, екологічної оцінки ландшафтних систем; викладацька діяльність. Загальна кількість кредитів підготовки фахівців становить 90 кредитів ЄКТС, з них обов'язкові навчальні дисципліни становлять 49 кредитів ЄКТС, з них 6 кредитів ЄКТС – дисципліни циклу загальної підготовки, 43 кредити – дисципліни

	<p>циклу професійної підготовки; вибіркові навчальні дисципліни становлять 23 кредити ЄКТС; на практичну підготовку відводиться 16,5 кредитів ЄКТС; підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи (підсумкова атестація) – 1,5 кредити ЄКТС.</p> <p>Обов'язкові навчальні дисципліни циклу загальної підготовки: філософія науки; іноземна мова за професійним спрямуванням.</p> <p>Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки: психологія освіти, методика викладання географії у ВНЗ, сучасні проблеми фізичної географії та ландшафтознавства, методологічні проблеми суспільної географії, раціональне природокористування, регіоназнавство з основами геополітики.</p> <p>Навчальні дисципліни вільного вибору студента: інформаційні технології в науці / мультимедійні системи та веб-технології, основи географічного прогнозування / моделювання геосистем, динаміка геосфер / регіональні геоecологічні дослідження, курортологія з основами рекреації / менеджмент регіонального розвитку, прикладна географія / управління регіональним розвитком.</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма базується на досягненнях сучасної географічної науки і освіти та орієнтує на напрями досліджень, за якими може будуватися подальша професійна діяльність.</p> <p>Освітньо-професійна підготовка магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання.</p> <p>Дослідницька частина програми є науково орієнтованою, спрямованою на вдосконалення існуючих та створення нових науково-методичних підходів, концепцій, методів тощо, що матимуть практичне застосування в професійній діяльності.</p> <p>Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти і науки та реалізує це через навчання та практичну підготовку.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Підготовка фахівців до організаційно-управлінської, аналітичної і науково-дослідної діяльності у географічній науці та освіті з акцентом на використання географічних компетентностей.</p> <p>Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку сучасної географічної науки, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері географічної освіти та науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма базується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності географічної науки та освіти, концентрується на здобутті та розвитку компетенцій, до складу яких входять: проведення проміжних міждисциплінарних наукових досліджень, підготовку спільно з викладачами методичних рекомендацій до проведення занять з фахових дисциплін, проведення практикумів з профільних дисциплін з метою ознайомлення з новітніми методами та технологіями досліджень в області географії.</p> <p>Фахівці готуються для організаційно-управлінської, науково-методичної, проектної, викладацької, педагогічної та інноваційної діяльності.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускників програми призначено для викладацької, освітньої, науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності підприємств (установ) різних форм власності, що здійснюють географічні дослідження, у системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності на посадах, передбачених чинним Класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p>2320. Викладач професійно-технічного закладу. 2310.2. Викладач вищого навчального закладу. 2442.1. Науковий співробітник (географія). 2442.2 Географ</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2442.2 Географ (фізична географія) - 2442.2 Географ-економіст - 442.2 Географ (політична географія) - 1474 Менеджер (управитель) з питань регіонального розвитку - 2442.2 Фахівець з міського та районного планування - 2442.2 Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки <p>3439 Організатор природокористування</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями у системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток студентів, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя.</p> <p>Навчання складається з комбінації лекцій, практичних та лабораторних занять, виконанні проектів, підготовці творчих звітів, магістерської кваліфікаційної роботи. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні та лабораторні заняття проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів, формуються навички групової роботи. Під час останнього року значна частина часу дається на написання кваліфікаційної роботи, яка також презентується та обговорюється за участі викладачів та одногрупників.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та національною шкалою оцінювання (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур</p> <p>Поточний контроль: усне та письмове опитування, оцінка роботи в групах, тестування, презентації: усні в PowerPoint та письмові.</p> <p>Підсумковий контроль: екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Державна атестація: підготовка та публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи.</p>

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розширювати, поглиблювати та удосконалювати рівень знань й умінь в галузі природничих і суспільно-географічних наук та географічної освіти і професійної діяльності шляхом проведення досліджень та здійснення інновацій, використовуючи сучасні технології та інноваційні засоби навчання; вирішувати складні професійні та життєві проблеми.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності (ЗК-1);</p> <p>Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності (ЗК-2);</p> <p>Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики науковця та викладача (ЗК-3);</p> <p>Здатність вільно користуватися рідною й іноземними мовами як засобом ділового, наукового спілкування (ЗК-4);</p> <p>Здатність здійснювати аналіз, синтез, оцінювання ситуацію та/або завдання з метою виявляти шляхи для їх розв'язування та випрацьовувати відповідні рішення (ЗК-5);</p> <p>Здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності (ЗК-6);</p> <p>Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, бути нетерпимим до корупційної поведінки, поважно ставиться до права й закону, володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості (ЗК-7);</p> <p>Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, мати навички роботи в команді, цінувати та толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність (ЗК-8).</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>Здатність використовувати фундаментальні основи різних парадигм природничої та суспільної географії, основних географічних теорій та законів, історії розвитку географічних досліджень та ідей, для з'ясування географічних особливостей природи Землі, розміщення населення і господарства (ФК-1).</p> <p>Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові із застосування географічних знань, готовність постійно оновлювати та накопичувати власні знання з природничої та суспільної географії (ФК-2).</p> <p>Здатність будувати відповідні моделі природних та суспільних географічних явищ, досліджувати їх для отримання нових висновків та поглиблення розуміння природи (ФК-3).</p> <p>Здатність працювати з різними типами географічних даних (текстовими, картографічними, графічними, числовими тощо), впроваджувати та використовувати комп'ютерні програми для роботи з ними (ФК-4).</p> <p>Здатність комунікувати з колегами у галузі географії щодо наукових досягнень як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та англійською мовою (ФК-5).</p> <p>Здатність до виконання посадових обов'язків викладача,</p>

	<p>володіння педагогічним тактом та високими моральними якостями, здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, у т.ч. геоінформаційні, з метою забезпечення якості навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти (ФК-6).</p> <p>Здатність вирішувати наукові задачі у галузі географії, вибирати належні напрями і методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси (ФК-7).</p> <p>Здатність сприймати новоздобуті знання з природничої та суспільної географії й інтегрувати їх із уже наявними. Здатність зорієнтуватися в певній вузькій області географії, яка лежить поза межами вибраної спеціальності (ФК-8).</p> <p>Здатність аналізувати шляхи, якими викладацькі навички використовуються на практиці, ефективно застосовуючи основні педагогічні концепції. Здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької майстерності (ФК-9).</p> <p>Здатність ефективно використовувати на практиці різні теорії в області комунікації та управлінні наукою та в області ділового адміністрування. Здатність аналізувати та формулювати висновки для різних типів складних управлінських задач у наукових установах (ФК-10).</p> <p>Здатність враховувати специфіку професійної діяльності при створенні і використанні географічних, картографічних творів загального та спеціального змісту: навчальних, тематичних тощо (ФК-11).</p> <p>Здатність використовувати професійні знання з фізичної, економічної та суспільної географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях (ФК-12).</p> <p>Здатність до розуміння теорії сталого й збалансованого розвитку природно-ресурсних і природно-господарських комплексів і систем, наукових засад еколого-економічної оцінки, визначення розмірів плати за використання природних ресурсів (ФК-13)</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Знати сутність основних категорій філософії науки, психології, педагогіки, сучасні досягнення в їх предметній області та розуміти важливість майбутньої професійної діяльності у контексті загальноісторичного процесу (ПРН-1).</p> <p>Оцінювати та співставляти основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. Пояснювати роль освіти в житті людини, мати уявлення про способи зберігання і передавання соціального досвіду і базисних цінностей культури. Проектувати доцільну пізнавальну діяльність студентів для свідомого засвоєння конкретного навчального матеріалу (ПРН-2).</p> <p>Вміти застосувати навички дослідницької діяльності у вивченні природних і суспільних географічних об'єктів і явищ, психолого-педагогічних процесів, окремої особистості, у вирішенні важливих професійних проблем. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в області географії, застосовувати сучасні наукові методи та інформаційно-комунікаційні технології дослідження (ПРН-3).</p> <p>Володіти основами іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з науковою та навчально-методичною літературою зі спеціальності, використовувати іноземну мову, мати практичні навички ділового професійного спілкування. Демонструвати</p>

вміння укладати ділові документи іноземною мовою. Використовувати навички наукової діяльності в міжнародному контексті **(ПРН-4)**.

Демонструвати знання сучасних теоретичних основ географії, пояснювати сучасні парадигми географії, планувати та проводити наукові географічні дослідження. Встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між географічними, економічними і соціальними параметрами розвитку територій у різномасштабних просторових та/або часових рамках **(ПРН-5)**.

Знати та уміти застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій, мультимедійні системи та веб-технології для вирішення задач проектування і моделювання геосистем та аналізу стратегії регіонального розвитку територій **(ПРН-6)**.

Демонструвати знання методики з підготовки і проведення лекцій, семінарських (практичних) занять, використовувати активні методи навчання, організації самостійної і науково-дослідної роботи студентів та сучасну систему оцінювання їх знань. Випробовувати сучасні педагогічні технології, методи, прийоми, засоби, форми організації навчання географічних дисциплін у вищій школі для підвищення рівня засвоювання знань, умінь та навичок **(ПРН-7)**.

Знати сучасні теоретичні основи та методологію фізичної та суспільної географії, ландшафтознавства та раціонального природокористування; описувати сучасну географічну картину світу; впорядковувати та класифікувати сучасну систему географічних наук; співставляти провідні парадигми географії; визначати сучасні напрями розвитку географічної науки **(ПРН-8)**.

Інтерпретувати теоретичні і фактологічні знання про територіальні аспекти політичної сфери суспільного життя. Визначати вплив політичних чинників на стан довкілля, розвиток і розміщення економічних та інших об'єктів. Прогнозувати електоральну поведінку населення. Досліджувати проблеми, що виникають під час боротьби за контроль над геопростором **(ПРН-9)**.

Вміти використовувати професійні знання з географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях. Давати характеристику географічного об'єкта чи явища, об'єктивно оцінювати події, що відбуваються в галузі природничої і суспільної географії **(ПРН-10)**.

Уміти встановлювати психологічні особливості студентів, володіти педагогічною взаємодією та навичками педагогічного спілкування **(ПРН-11)**.

Застосовувати навички, сформовані під час науково-дослідницької практики, у планувальних та проектних дослідженнях, зокрема у районному плануванні, розробці генеральних схем територій **(ПРН-12)**.

Уміти опрацьовувати географічні дані різних типів (текстові, картографічні, графічні, числові тощо) та рівнів складності **(ПРН-13)**.

Уміти аналізувати сучасний стан та напрями регіонального розвитку економіки, територіальної та галузевої структури господарського комплексу при раціональному використанні всіх видів ресурсів. Обґрунтовувати шляхи удосконалення регіонального управління **(ПРН-14)**.

Знати основні підходи до систематики курортів та курортно-

рекреаційного районування, сучасні тенденції розвитку курортів світу. Виявляти основні природні лікувальні чинники з позицій можливості їх використання для покращення стану здоров'я населення при різних захворюваннях. Оцінювати основні типи курортів на території України, визначати їх лікувальний профіль та спеціалізацію **(ПРН-15)**.

Вміти організовувати навчальний процес з вивчення географічних дисциплін у закладах вищої освіти на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час виробничої педагогічної практики **(ПРН-16)**.

Знати і використовувати суспільно-географічні теорії і парадигми у регіональному менеджменті для прийняття ефективних управлінських рішень. Обґрунтовувати шляхи його удосконалення. Оцінювати демографічну, господарську, геополітичну ситуацію та їх вплив на регіональний розвиток. Уміти моделювати різні ситуації, виробляти стратегію досягнення мети, прогнозувати можливий розвиток соціально-економічних процесів в регіонах під впливом національних та глобальних чинників. **(ПРН-17)**.

Знати основні принципи та технології раціонального природокористування. Пропонувати основні напрями державної політики України у галузі використання природних ресурсів та міжнародної співпраці. Оцінювати та прогнозувати вплив забруднень на природні ресурси, планувати природоохоронні заходи та аналізувати різноманітні шляхи раціоналізації природокористування **(ПРН-18)**.

Інтерпретувати теоретичні і фактологічні знання про територіальні аспекти політичної сфери суспільного життя. Визначати вплив політичних чинників на стан довкілля, розвиток і розміщення економічних та інших об'єктів. Прогнозувати електоральну поведінку населення. Досліджувати проблеми, що виникають під час боротьби за контроль над геопростором **(ПРН-19)**.

Знати принципи, підходи, методи геоекологічних досліджень регіональних структур. Уміти застосовувати комплексний підхід до вивчення взаємопов'язаних явищ і процесів природно-суспільної взаємодії. Організовувати геоекологічні дослідження регіональних структур. Використовувати теоретичні положення геоекологічних досліджень для концептуального обґрунтування власного наукового дослідження **(ПРН-20)**.

Вміти використовувати теоретичні узагальнення та методологічні принципи для встановлення теоретичної достовірності нових географічних теорій, концепцій, доктрин, гіпотез, методів та їхньої науково-практичної перспективності **(ПРН-21)**.

Знати основні закономірності існування та розвитку геосфер, їх динаміки, компонентів, історії розвитку. Відтворювати і розуміти динамічні процеси в геосферах та їх енергетику; описувати енергетичну взаємодію у геосферах, знати загальні термодинамічні умови на Землі **(ПРН-22)**.

Знати основні етапи становлення і розвитку прикладної географії, ландшафтно-функціональний, історико-ландшафтний, структурно-ландшафтний та інші принципи прикладної географії. Визначати зміни, які відбуваються в ландшафтах під дією різних видів господарської діяльності. Описувати природні та природно-антропогенні процеси, розуміти їх вплив на геосистеми. Уміти

	інтерпретувати зворотній вплив природних чинників на функціонування природно-технічних систем (ПРН-23). Вміти досліджувати просторову організацію окремих регіонів, еволюцію і функціонування регіональних соціогеосистем різного ієрархічного рівня на основі знань і вмінь регіоналістики (ПРН-24).
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, які мають відповідну фахову підготовку або досвід роботи, а також виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. На факультеті є комп'ютерна мережа і 3 точки безпроводового доступу до мережі Інтернет. Користування Інтернет-мережею безлімітне. Наявність технічних засобів: мультимедійне устаткування, відеомагнітофон, епіпроектор. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт www.sspu.sumy.ua містить інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на сторінці кафедри. Фонд наукової бібліотеки СумДПУ імені А.С. Макаренка містить 937423 примірники, у т. ч. книг – 532695 примірників. Мережні локальні документи 2249 одиниць. Читальний зал забезпечений доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайту університету: http://library.sspu.sumy.ua/ Електронна бібліотека СумДПУ (повнотекстова БД) містить понад 500 документів. Електронний каталог включає 188167 бібліографічних записів (представлення ресурсу у відкритому доступі дозволяє користувачам працювати з інформаційним контентом цілодобово). Інституційний репозитарій eSSPUIR (електронний архів наукових та освітніх матеріалів СумДПУ імені А. С. Макаренка) нараховує 2183 документів. Користувачі локальної мережі бібліотеки мають доступ до повнотекстової колекції сучасних підручників видавництва «ЦУЛ». Через сайт СумДПУ імені А.С. Макаренка є тестовий доступ до ресурсів видавництва EBSCO, повнотекстових та реферативних БД компанії EastView, електронно-бібліотечної системи Polpred.com, рецензованих БД досліджень в біологічних та екологічних науках BioOne, ресурсів видавництва Edward Elgar Journals and Development Studies Ebooks. Навчально-методичне забезпечення: для кожної навчальної дисципліни розроблені навчально-методичні комплекси, які

	включать навчальні програми, робочі навчальні програми, курси лекцій, плани практичних, семінарських та самостійних робіт, засоби діагностики якості вищої освіти, пакети комплексних контрольних робіт. Для підготовки до навчальних занять є навчальні посібники, методичні вказівки для практичних та самостійних робіт, підручники, монографії, збірники наукових праць. Інформаційне забезпечення представлено спеціалізованими комп'ютерними лабораторіями.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка магістрів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин
Міжнародна кредитна мобільність	Участь у державних, міжнародних наукових і освітніх програмах (TEMPUS, ERASMUS MUNDUS, UGRAD, Fullbright та інші). Співробітництво з Німецькою службою академічних обмінів (ДААД), фондом ім. Роберта Боша (Німеччина), Французьким культурним центром (Франція) та агенцією “Destination East” (Австрія). Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус +.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян у СумДПУ імені А.С. Макаренка здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер. Здійснюється у межах ліцензованого обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.

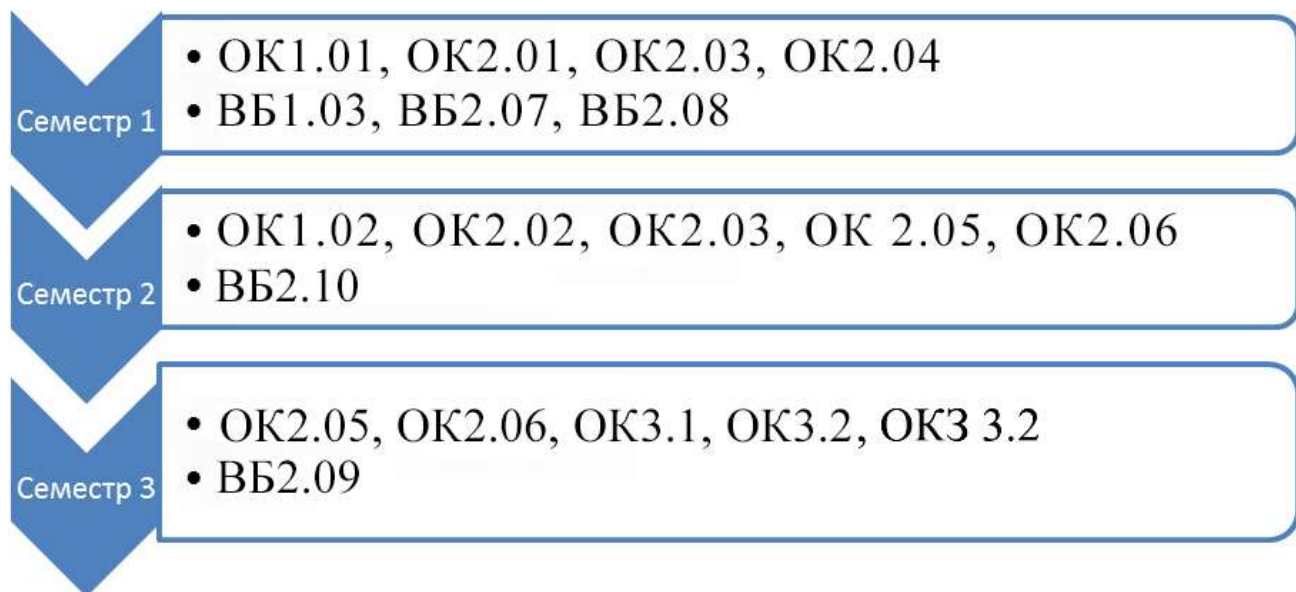
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1.01.	Філософія науки	3	залік
ОК 1.02.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 2.01.	Психологія освіти	3	залік
ОК 2.02.	Методика викладання географії у ВНЗ	5	залік
ОК 2.03.	Сучасні проблеми фізичної географії та ландшафтознавства	11	залік екзамен
ОК 2.04.	Методологічні проблеми суспільної географії	6	залік
ОК 2.05.	Рациональне природокористування	9	залік екзамен
ОК 2.06.	Регіоназнавство з основами геополітики	9	залік екзамен

Загальний обсяг обов'язкових компонент:		49	
Вибіркові компоненти ОПП*			
ВБ 1.03.	Інформаційні технології в науці / Мультимедійні системи та веб-технології	3	залік
ВБ 2.07.	Основи географічного прогнозування / Моделювання геосистеми	5	залік
ВБ 2.08.	Динаміка геосфер / Регіональні геоекологічні дослідження	5	залік
ВБ 2.09.	Курортологія з основами рекреації / Менеджмент регіонального розвитку	5	залік
ВБ 2.10.	Прикладна географія / Управління регіональним розвитком	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		23	
Практична підготовка			
ОК 3.1	Виробнича (науково-дослідна)	9	залік
ОК 3.2	Виробнича (педагогічна) практика у ВНЗ	6	залік
ОК 3.3	Підготовка кваліфікаційної роботи	1,5	залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		16,5	
Підсумкова атестація			
	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Географія спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження їм освітнього ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр географії. Географ. Викладач географії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

	ОК1.01	ОК1.02	ОК2.01	ОК2.02	ОК2.03	ОК2.04	ОК2.05	ОК2.06	ВБ1.03	ВБ2.07	ВБ2.08	ВБ2.09	ВБ2.10	ОК 3.1	ОК 3.2
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+		+		+	+				+			+		
ЗК3			+	+										+	+
ЗК4		+	+	+					+						
ЗК5	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6										+		+	+	+	
ЗК7	+		+	+										+	+
ЗК8			+	+										+	+
ФК1					+	+				+	+		+		
ФК2					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК3										+	+	+	+	+	
ФК4									+	+	+	+	+	+	
ФК5	+	+	+	+										+	+
ФК6			+	+											+
ФК7					+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ФК8					+	+				+	+		+	+	+
ФК9			+	+											+
ФК10			+									+	+	+	+
ФК11					+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ФК12				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ФК13					+		+	+			+	+	+	+	

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1.01	ОК1.02	ОК2.01	ОК2.02	ОК2.03	ОК2.04	ОК2.05	ОК2.06	ВБ1.03	ВБ2.07	ВБ2.08	ВБ2.09	ВБ2.10	ОК3.1	ОК3.2
ПРН1	+		+	+											+
ПРН2	+		+	+											+
ПРН3			+		+	+								+	
ПРН4		+							+					+	
ПРН5					+	+	+	+		+	+	+	+		
ПРН6									+	+	+	+	+		
ПРН7				+											+
ПРН8					+	+	+								
ПРН9								+		+				+	
ПРН10				+						+			+	+	
ПРН11			+	+											+
ПРН12										+		+	+	+	
ПРН13					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН14							+					+	+		
ПРН15												+			
ПРН16				+											+
ПРН17										+		+	+		
ПРН18							+			+					
ПРН19						+		+		+					
ПРН20											+			+	
ПРН21					+	+									
ПРН22											+				
ПРН23					+								+		
ПРН24								+				+	+		